

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește facisă
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Vox clamantis...

Din Vatican, sediul creștinismului s'a ridicat, în atâtea rânduri, glasul de pace al Sfântului Părinte.

Războiul mondial, cu preocupările lui multiple, n'a avut răgaz să dea ascultare acestui glas cumpătat, întinzând la infinit, măcelul omenirii.

Cuvântul din urmă al Sfântului Părinte a fost comentat atât de viu, în întreaga presă europeană, încât nu mai aveam nici o clipă de îndoială, că el va fi ascultat, în întregime. Comentariile presei europene au amuțit însă și glasuri din ce în ce mai potrivnice, se ridică, pentru a speria porumbul de pace, ce și-a luat sborul din Vatican.

Ziarele mai nouă anunță, că ententa nici nu va răspunde actului diplomatic emis din Vatican.

În aceeași vreme, o depeșă din Berlin, cu datul de 13 Octombrie (vezi „Pesti Napló“ nrul de Duminică pag. 1, col. 3) anunță, că toată acțiunea pacifistă a sfântului Părinte a dat de mal. Pontificele și anturajul Lui e adânc decepționat pentru tăcerea entent-ei. În aceeași vreme „Osservatore Romano“, anunță, că Pontificele nu e îndestulit nici cu răspunsul puterilor centrale, de aceea cercurile din Vatican cred, că întreaga propaganda de pace pornită din Roma, a eşuat.

Și așa, cuvântul autoritar al lui Benedict al XIV-lea, a rămas: glasul celui ce strigă în pustie...

Va să zică: trei ani încheiați de războiu nu a fost de ajuns; atâtea zeci de mii de morți, răniți și prizonieri; atâția schilavi și orfanii rămași pe drumuri n'au umplut încă cu vârf cupa de suferință a bieteii omeniri, ajunsă la marginea prăpastiei.

Nu conducem noi destinele războiului, nici nu avem răspunderea pentru sângele ce curge.

Fixăm numai un moment, din măcelul cumplit: solia de pace, ce a răsunat în atâtea rânduri din Vatican.

Sfântul Părinte și-a făcut datoria de pacifist în atâtea rânduri; nădăjduim, că și-o va face și de aci înainte.

Urmașul lui Hristos pe pământ, nu poate să propovăduiască decât pacea, oricâte refuzuri ar întimpină în această operă de profund creștinism și umanitarism.

El trebuie să-și îndeplinească datoria până în sfârșit, căci n'a luat toiagul în mână, ca să plinească voia Lui, ci a Celui, care a zis: „în lume scârbă veți avea, ci îndrăzniți, căci eu am biruit lumea.“

Abzicerea secretarului german de marină. — Acuza ridicată de Capelle, secretarul marinei contra alor trei deputați din partidul social-democrat, că ei ar fi în legătură și ar propaga mișcări revoluționare între matrozi, au provocat mare agitație între membrii acestui partid. Partidul social-democrat a cerut dela Capelle să documenteze prin dovezi fidedeune, că ei sunt culpabil de denegarea matrozilor de-a executa ordinele. Acuza gravă nu a putut fi susținută la argumente tari, în urmăre, Capelle a fost silit să prezinte actul de abzicere. În afacerea aceasta e atins și cancelarul Michaelis, întrucât a declarat proz iute, că va lua mijloace ca partidul independent social-democrat să nu aivă libertate politică în propagarea acelor acte, prin cari se periclitează existența Germaniei.

Declarația aceasta a produs în întreagă adunarea imperială mari revolte, așa, că Michaelis a fost nevoit să-și retragă cuvintele. Majoritatea partidelor în urma acestui incident au rămas și acum pe lângă declarația, că nu pot sprijini guvernul actual.

Criza se va aplană din partea împăratului, căruia probabil îi va succeda să liniștească spiritele surescitate.

La „Instrucția seminarială“.

În numărul 57 al „Unirii“ am răspuns la nedumeririle unui anonim din Nr. 56 al acestui ziar și am arătat, că la Seminarul fiecărui studiu i-se dă atențiunea și importanța, ce o are în raport cu calificațiunea recerată dela preoți în timpul nostru, învârsând studiile, cari să propun, pe lângă cele strict teologice. Spre mirarea mea văd, că în Nr. 59 al „Unirii“ un alt anonim nu are numai nedumeriri, ci se crede chiar competent să îndrepte atacuri la adresa Seminarului nostru. El neagă, că Seminarul ar fi condus în spirit științific și că ar avea un serg profesoral, care ar fi chiar la înălțimea chemării. Apoi afirmă că „Seminarul nostru, nu e de loc la înălțimea recerștelor institutelor de azi“, anume mai întâiu ca nădăjduie, a doua fiindcă îi lipsește aproape de tot manualele de învățământ, apoi, că fitorii preoți nu cunosc istoria bisericii lor, iară de celelalte studii, cari se propun la Seminar, „să forească Dumnezeu.“ Apoi — ea unul, care afirmative a fost în acest Seminar (poate înainte cu 12—14 ani), își atribuie competența de a spune, că în Seminar clericii nu învață cele ce le recere chemarea lor viitoare, și în fine spune, ce trebuie să știe și cum au să fie preoții (ea și cum acestea nu le-ar ști clerul nostru, nici nu ar fi așa, cum trebuie să fie). Ca să-i fim recunoscători, întrucât ne-ar da sfaturi bune, ar trebui să-și descepare onerabilul nume. Dupăce însă, celce se subscrie „un preot“ crede, că e mai prudent, să rămână ascuns, deocamdată îl vom lăsa și noi neconturbat în acea ascunziș comed și fără răspundere.

Spre a preveni bizuința sistematică a atacurilor anonimi de a forma o atmosferă nefavorabilă în jurul institutului nostru și a lămări pe cetitori cu privire la Seminar, ne luăm voie a scrie cele ce urmează.

Invinuirea că Seminarul nu ar fi condus chiar în spirit științific și că profesorii nu ar fi chiar la înălțimea chemării, privește toate Seminarele gr-cat. române și pe profesorii aplicați la ele, din care cauză eu mă voi restringe numai la scăderile atribuite Seminarului nostru.

Mai întâiu ni-se excepționează edificiul, ca și cum numai în palate pompoase s'ar putea cultiva științele. Este adevărat, că edificiul e vechiu și pe ziditorii lui nu-i putem trage la răspundere, că la timpul său nu au reflectat, că au să fie critizați după mai bine de 150 de ani. Spre lămurirea publică

Insă adaug. că superioritatea bisericească la propunerea Rectoratului seminarial, s'a îngrijit, că acel edificiu să fie lărgit cu aripa din spre piață, edificată în 1886. Crescând numărul clericilor, o parte din ei s'au așezat în o altă casă seminarială din piața Blajului, iară lângă vechiul edificiu s'au ocupat câte două etaj și parter din vechiul edificiu gimnazial. Chiar în vederea, că edificiu e vechiu și nu e destul de încăpător în raport cu numărul aluzilor, încă în 1907 s'au făcut pași necesari pentru nouă lărgire a Seminarului teologic, respective ridicarea unui nou local de Seminar. De atunci s'a făcut planul de finanțare și ne-am ocupat cu delaturarea greutăților împreunate cu o întreprindere așa momentuoasă. În 1914 am ajuns până acolo, că s'a pregătit și s'a aprobat planul de edificare și preliminarul, erumperea războiului însă ne-a împiedecat dela realizarea celei mai ferbite dorințe a noastră. Arhiva consistorială și cea rectorală sunt mărturii autentice despre acțiunea noastră. Am arănat chiar și materialul de edificare, cum dovedesc cărțile de evidență ale înșiririi „Pugarul” din Blaj. Că de prezinte nu se poate și e chiar oprit a se edifica o știe fiecare. Așa dară mai înceteze cu denunțările, că edificiul seminarial nu e corăspunzător.

A doua învinuire e, că lipsește aproape de tot „manualele de învățământ”. Adevărul e, că avem manuale de învățământ chiar pentru toate studiile. Acestea o știu toți foștii aluzii seminariali, cari au terminat de un deceniu încoace. Și anume: Pentru Studiul biblic sunt: Introducerea în S. Scriptură, Hermeneutica biblică și Istoria Revelațiunii divine de Dr. V. Szmigelski; pentru Teologia dogmatică e opul Teologia dogmatică de Dr. V. Suciu; pentru Teologia morală e Etica creștină de Dr. Ioan Rațiu; pentru Dreptul canonic e manualul: Dreptul bisericesc și Prelecțiunile teologice despre matrimoniul de Dr. Ioan Rațiu. La propunerea dreptului canonic mai servesc decretul celor trei Concilii provinciale, decisiunile sinoadelor diecezane dela 1869 încoace, precum și instrucțiunile și cercularele referitoare la administrația și judicatura bisericească. Pentru Istoria bisericească este Istoria bisericească universală și particulară de Dr. Al. Grama; pentru Teologia pastorală este opul Teologia pastorală de Dr. Isidor Marcu, în care se cuprind și Catehetea și Liturgia; la Tipic e manualul profesorilor Dr. V. Bujor, Aron Papiu și Șt. Reșianu; la Economia e manualul profesorului Nicolae Pop; la Medicină Higiena medicului și profesorului Dr. V. Hăneu; la Pedagogia lucrările prof. Dr. Pipos, precum și legile școlare și regulamentele arhidiecezane; la Dreptul civil știe de basă în propunere textul legilor (legea cambială, poliția de câmp, legea comunală, testamentele, cărțile funduare etc.), despre cari se tractează. La Sociologie nu e manual, ci ea se propune în forma de conferențe, cu scopul de-a introduce pe aluzii în cunoașterea marilor chestiuni sociale din timpul nostru.

Așadar pe nedreptul se susține, că lipsește aproape de tot manualele de învățământ. Este adevărat, că unele manuale sunt mai vechi, dară prin notițele după explicările profesorilor și chiar prin manuscrise de ale profesorilor ele se întregesc și premenesc. Înlocuirea manualelor vechi cu de

cele mai nouă e în curgere. Chiar acum se află sub tipar Teologia morală.

Că lipsită de temei, trebuie să calificăm și afirmarea Oneratului anonim, că fiitorii preoți nu ar cunoaște istoria bisericii lor, și că „de celelalte studii, ce se propun la Seminar, să ferească Dumnezeu”. Profesorii își fac datoria, despre ce sunt convinși factorii competenți. Excelența Sa Mitropolitul și vicarii săi arhiepiscopesci ori alți exmași ai Excelenței Sale au asistat la examenele teologice din toate studiile și totdeauna și-au exprimat îndestelirea cu progresul constatat la examene.

Oă ce trebuie să știe un preot, am relevat-o noi în numărul 57 al „Unirii” și era cu totul de prisos să le mai repetem. În alta formă, On. anonim. Aici ținem a releva, că aluzii seminariali se desprind mai multe ore la săptămână în Rit și Tipic și peste tot în săvârșirea serviciilor sacre; ospitează la școala de aplicație dela Preparandio și propun însuși sub conducerea profesorului de Pedagogie și Catehetea. Predică și se desprind în cântări bisericești. Lăse propune anume, cum să conducă cancelaria parohială; li-se arată cambii, protocoale de cărți funduare și cercetează pentru studiu oficiul de cărți funduare din Blaj.

Eu revăzând sute de rațiuni și mii de duplicate matriculare, și făcând vizitațiuni canonice, ca comisar arhiepiscopesc, m'am convins, că preoțimea noastră își știe conduce agendele sale oficiale, și că nu suferă de neorientarea — ca să nu-i știe ignoranța, care pe nedreptul i-se împuță. Unde sunt oameni, vor fi pururea și greșeli, prevenitoare fie din leno, fie din neabăgare de samă ori alăbăstrune; pentru acestea însă nu e permis a infiera nici tagma preoțimei rurale și nici institutele, în cari și-au făcut membrii clerului studiile gimnaziale ori teologice.

E îngrijat On. anonim, că clericii nu se pricep la contabilitatea de bancă și că nu știu face contracte. Dacă On. Dna fără cursuri de contabilitate ori administrative știe ca și cum ar fi acasă în afacerile de bancă și în pregătirea de contracte, deși instrucția în Seminar ar fi fost insuficientă, pentru ce se nu poată învăța și altul acelaș lucruri? Anuarul băncilor românești arată, că în conducerea aceluia preoțimea în proporție e mai bine reprezentată. Așadar sunt preoți introduși și în afacerile de bancă.

Sunt în Seminar și alte lucruri bune pe cari nici nu le încrează cei ce tractează în fei chestiunea Seminarilor. — Le vom încreta noi. Acestea sunt exercițiile de pietate. Zănic li-se țin clericilor exortațiuni spirituale, prin cari li-se revocă în memorie misteriiile sfinței noastre religioși și se aplică la viața lor spirituală; se deșteaptă în inima lor sentimente plii și propuneri bune, li-se pune înaintea ochilor icoana preotului bun, care o după inima lui Hristos și se fac atenți, cum să se ferească de viciile, ispitele și cursele la cari sunt expuși preoții. Prin atari exortațiuni se contribuie la formarea caracterului moral al fiitorilor preoți și se cultivă în sufletul lor simțul de datorință atât de necesar în viața pastorală. Efectele acestei educațiuni se și resimt. Clericii sunt constituiți în reuniuni mariană și în reuniuni anticoleclică. Spiritul evlavios deșteptat în Seminar se propagă și afară. Deja avem în

Arhidieceză peste o sută de reuniuni mariane, de cari bătrânii nu cunoșteau denră nici după nume. S'a pornit lupta contra alcoolului, unul dintre cei mai mari inimizii ai poporului. Superiorii seminariali, cari am ținut în timpul de pace sf. misiuni populare, totdeauna am dus cu noi și aluzii seminariali, ori dacă a fost vacanța i-am citat pe cei din apropierea locului de misiuni, ca să vină la acelea și să învețe și practice, i am dus la binecuvântări de biserică și la alte funcțiuni, ca și prin aceea să contribuim la formarea lor întru preoți buni. Acestea sunt fapte, pe cari le cunoaște generațiunea mai nouă a clerului și nu e cu dreptate ale ignora, când e vorba de educarea clerului tiner.

În urma ce privește „biata noastră literatură românească”, de care încă li doare pe On. anonim, află și el și alții mângâiere în aceea, că teologii au societatea literară „Inocențiu M. Clain”, care stă sub conducerea căte unui profesor de teologie. Societatea a publicat în ediția proprie mai multe lucrări de valoare. Progresul acestei societăți li arată rapoartele publicate an de an în coloanțele „Unirii”. Societatea dispune de o frumoasă bibliotecă, în cari sunt reprezentati toți ramii literaturii românești. Biblioteca ei stă la dispoziția clericilor peste anul întreg. Ca membri ai societății literare au clericii ocaziune an numai să cunoască literatura, dară să se și deprindă în lucrări literare, critică, discutiuni, conducere de protocol și ziar și chiar în ceva contabilitate.

Pentru cunoașterea și aprofundarea literaturii noastre bisericești s'a înființat în 1916 o catedră nouă. Se vede, că nici aceasta nu e știe On. anonim, care se crede a fi „în măsură” de a le ști toate.

Cu acestos am dădit adevărului, reputațiunii institutului, conducerea cărui lui este încredințată și în aceste timpuri grele, precum și respectului, ce-l am față de clerul nostru, din care am fericirea de a face parte și eu.

Dr. Isidor Marcu,
rector seminarial.

Nota Redacției. Cetitorii noștri au observat de bunăseama, că discuția de mai sus a deviat de mult dela obiectul alesat prin articolul „Igiena poporului” din Nr. 56 al „Unirii”. A deviat însă atunci, când la articolul acela răspunsul dat de Reverendul domn rector al seminarului din Blaj a pus în discuție chestii, pe cari nu le-a atins nime și cari au dat prilej „unui preot” să răspundă cu nouă digresii. Astăzi asistăm la o clădată polemică, în care se atrage în discuție complexul instrucției seminariale. Se susține pe deoparte, că toate sunt perfecte și bune, pe de altă parte se urmă contrarul. Credem a face servicii cauzei, când restabilim firul discuției și reștim ceea ce s'a spus în articolul „Igiena poporului”: „Dați atenția cuvenită învățăturilor de medicină și igienă în seminarii, iar preoților le impuneți de a fi apostoli adevărați în aceasta direcție!” Ar fi din parte-ne o mare greșală, dacă prin polemici interminabile am abate discuția dela o cauză atât de importantă pentru poporul nostru, cum e igiena publică. Astăzi când atâtea vieți s'au stăns pe câmpurile de războiu, este o datorință mare, în primul rând a preoțimei,

ca prin sfat și știință să mântuie din generațiile, cari au rămas, oameni întregi trupește și sufletește pentru viitor. Aceasta este o problemă, pentru care luptă și se frământă toată nemurirea lumii cu toate aparatele științifice. Numai noi românii să nu înțelegem glasul vremii?

Ententa blochează Olanda. —

Începând de Miercuri, agenția „Reuter” nu spezează în Olanda profețiile curente a bursei din New-York. În același timp guvernul american a declarat, că în parteneriat nu mai dă cărbuni pentru nave, cari navighează spre statele neutrale din apropierea Germaniei. Guvernul englez a comunicat decizia din Olanda, că va ține sub sechestru strict porturile Olandei în tot timpul cât va concede exportarea resturilor de cărbuni în Belgia. Prin aceasta statele ententei au declarat, că blocajul îl întind și asupra Olandei, care până acum era luat numai față de Germania.

Ziarele din Londra consideră blocajul ca amenințări espresso față de Olanda, care prin sistarea comunicării telefonice cu America și opreliștea importului de cărbuni va avea urmări fatale asupra Olandei. Dispozițiile aceste lasămă distrugerea economică totală a Olandei în timpul de față, când situația ei e foarte deplorabilă.

Semnele arată, că războiul intră într-o nouă fază dramatică.

Declarațiile lui Asquith și Lloyd-George despre condițiile de pace.

În adunarea dela Liverpool, Asquith vorbind despre scopul războiului a reliefat următoarele: — În vorbirea mea dela Leeds am cuprins scopul războiului în aceste două propoziții: 1. Războiul acesta îl continuăm pentru pace. 2. Războiul decurge contra războiului. Scopul al doilea natural nu-l putem obține fără obținerea primului. Primul ar fi însă curmarea ostilităților și subscrierea pactelor de pace ar fi o stațiune intermială, provizoră, dacă nu ne-am îngrijit de garanții îndestulitoare și durabile pentru a nu se relnoi războiul. La enunțările de pace ale noului cancelar, statorite în forme mance, am privit cu scepticism și aceasta mi-au justificat-o evenimentele, după ce partidele germane discută cum e a se interpreta decizia de pace. Nu mă îndoiesc, că Germania dorește tare pacea, și sunt sigur, că asemenea și Austro-Ungaria. Factorii competenți cu cari noi avem să tratăm nu e opinia publică germană, sau parlamentul german, ci *guvernul german*. Oare asemenea să cugetă și acela? De fapt sincer dorește pacea? La întrebarea aceasta clară au răspuns, că fiind vorba de chestii conexe nu e consult a se face declarații detaliate sau pripite.

Nime nu afirmă, că ar fi util ca una dintre partide să compună un ultimatum amănunțit cu clauzule și sub-clauzule, care ar trebui acceptat de condiție a păcii după cuvânt, literă, propoziție și capitol. Sunt multe chestii, cari numai mai târziu să pot trata. Dar noi nu vom ajunge degrabă la cele două scopuri prefapte, restabilirea păcii și încunjurarea războiului în viitor, dacă nu suntem hotărâți să validăm acele mijloace și căi prin cari putem obține scopul principal.

Asquith a atins și regularea chestiilor teritoriale, atingând pe larg, chestia retrocedării Elacia-Lorenei, reflectând și la vorbirea secretarului imperial Kühlmann, care a spus, că Germania în privința aceasta nu e aplicată să intre în discuție.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 13 Octombrie. În Flandria luptele după o pauză scurtă din nou s'au înăsprit. Acum englezii au atacat pe un front scurt de 10 km., la pădurea Langemarck—Houthouster și drumul Zonnebeke—Merslede. În special au fost pregătiri violente de artilerie. După atacuri repetite între stațiunea Poelcapelle și comuna cu același nume i-a succes infanteriei engleze să pătrundă peste câmpul de tolcere. În lupte îndârjite ce s'au dat ziua întreagă trupele germane au respins pe dușman dela Penedsbeek. Pozițiile dela Poelcapelle și sud de aci înzădar au fost atacate înainte de amiază și seara cu puteri proaspete. Dușmanul a exerciat presiune mare asupra Paschendaelereului. Englezii au fost siliți să se îndestulească cu câștigarea unui teritoriu îngust. Localitatea e în stăpânirea noastră. La Ghelvelt încă s'a zădărnicit un atac puternic. Dușmanul a plătit cu mari jertfe cucerirea de teren pe o extenziune de o jumătate kilometru. Luptele de artilerie au continuat și noaptea. Între Lys și canalul Comines—Ypern lupte violente. Atacuri încă nu s'au dat. La Chemin des Dames germanii după foc de artilerie au pătruns în pozițiile franceze pe o întindere de 400 m. Au făcut numeroși prizonieri.

Pe celelalte fronturi nimic de remarcat.

Din dieceza greco-catolică de Oradea-mare.

P. S. Sa episcopul Demetrie al Orășii în circularul mai nou adresat către întreg clerul diecezan, aduce la cunoștința clerului importante hotărâri, cari pentru interesul general ce-l au, le reproducem în întregime:

Urarea stipendiilor liturgice.

Sânția Sa Profericital Părinte Benedict al XV-lea Pontificale Roman s'a милостивит a asculta preamărita Noastră rugare, în care am fost cerut ca din cauza împrejurărilor grele ale timpului de față, să Ne

Privind ravagiile dela Ypern, cred, că e mai bine să continuăm războiul până la sfârșit, decât să-l încheiem prin un compromis defectuos, pentru că numai pacea adevărată poate fi justificare pentru jertfe și suferințe.

deie facultatea de a reduce numărul liturgiilor fundamentale ca să se poată urca astfel stipendiul lor, și prin prealabilul re-script de datul 25 August a. e. comunicat Nouă de către S. Congregațiune de Propaganda Fide, Ne-a conștientizat ca să putem reduce numărul sfințelor liturgiilor astfel ca stipendiul celor fundamentale să fie de cel puțin 4 cor., iar al celor manuale de 3 ori 4 cor.

Drept aceea, ca să o putem face aceasta în mod uniform pentru întreaga dieceza, Frații Voastre sfințoși provocați ca în timpul cel mai scurt să sustenați conspectul liturgiilor fundamentale, în care să se arete cât este capitalul fundamental și câte s. liturgiilor s'au celebrat până acum după intențiunea fondatorilor.

Arondarea din nou a unor protopopiate.

În urma schimbării împrejurărilor de natură administrativă bisericească în districtele protopopești din arhidiaconatul Murașului, s'au făcut următoarele schimbări:

1. S'a reactivat districtul protopopesesc al Murașului cu parohiile: Nădlac, Șetin și Semlao.

2. Districtul protopopesesc al Boros-Săbăului, administrat până aci împreună cu districtul Șiriei, s'a despărțit de acesta și pe lângă parohiile avute până aci, i-s'au mai alăturat parohiile Moceea și Moroda din districtul Șimandului, carele se susține și pe mai departe cu parohiile: Chersiuș, Șimand, Gurba și Sinea.

3. S'a reactivat districtul protopopesesc al Șiriei cu vechile sale parohii.

Alte dispoziții.

Schimbări în Cler.

1. M. On. Gheorghe Maier, parohul Șetinului, a fost numit asesor consistorial și vice-archidiacon al districtului protopopesesc reactivat al Murașului.

2. M. On. Victor Gitta, parohul Șiriei, a fost numit administrator protopopesesc al districtului reactivat al Șiriei și distins cu titlul de vice-archidiacon onor cu dreptul de a purta brâul roșu.

3. On. Gavril Papp a fost numit administrator parohial la Felsőbaldád (Stăna).

4. Clericul absolvent Antonia Papp a fost numit contabil la administrația deminială din Beiuș.

5. Clericul absolvent Vasile Barbu a fost chemat ca practicant la oficiul diecezan.

Concurs la stațiunea cantor-inv. din Chegea.

Cu terminul de 30 Octombrie se pune la concurs stațiunea cantor-lavățătorească gr.-cat. din Kegyö (Chegea), districtul protopopesesc al Supurului-de-jos, comitatul Sătmărulei.

Informațiuni.

Împăratul Wilhelm în Sofia. Joi 11 oct. a sosit în Sofia împăratul Germaniei Wilhelm însoțit de secretarul de stat al externelor Kühlmann și alți oficiali înalți. La gară au fost întâmpinați de regele Ferdinand, corpul diplomaților și membrii guvernului, cari au făcut mari ovății împăratului Wilhelm. După salutările și întâmpinările obișnuite

amândoi domșitori, și notabilitățile politice au intrat în trăsurile de gală, în oraș, care avea aspectul unei mari sărbători. Pe edificiile erau arborate steagurile statelor aliate. Trăsurile au trecut printre rânderile populației, care a primit cu evății înșulețite pe împăratul aliat.

La prânzul solemn, dat în cinstea împăratului Wilhelm în palatul regelui, regele Ferdinand a rostit ne discurse în numele poporului bulgar unit cu sprijinul țărilor aliate, exprimând mulțumită profundă împăratului Wilhelm pentru aceasta vizită.

A răspuns împăratul Wilhelm spunând că Germania totdeauna a urmărit cu simpatie dezvoltările poporului bulgar de care se bucură în decursul celor 30 ani de domnie a regelui Ferdinand. Războiul acesta, în care alături curge sângele soldaților germani de a soldaților bulgari, va aduce Bulgariei realizarea aspirațiilor istorice. Timpul grelelor încercări locă nu a trecut. Încă nu s'a frânt înăpătinarea dușmanilor de a distruge viitorul Bulgariei și înflorirea Germaniei. Nici acum nu vrem să abdicăm de oțeriri. Noi, alături de aliați, vom lupta până la asigurarea păcii și viitorului pentru care am prins arma.

Profesor de muzică la Blaj a fost constituit în ședința consistorială din 9 oct. dl. Nicodim Ganea. Domnia Sa va propune muzica la preparandie, seminarul teologic, școala de fete și gimnaz. De nouă profesor de muzică se leagă mari nădejdi. Li dorim succese.

Neurolog. *f. Remus Crișan*, stud. cl. IV. gimn. în Blaj, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului, după grele și lungi suferințe, împărățit fiind cu sf. Taine ale muribunzilor, în etate de 16 ani, în comuna Deal, lăsând în mare jele pe părinții și frații săi iubiți.

Odihnească în pace!

Bibliografie.

A apărut:

Plugul Domnului...

— Cuvinte pentru zilele de acum. —

de A. Melin.

Ca primul număr din „Cărțile Războiului”. Lectură potrivită pentru mulțime, săteni, soldați, etc. Se recomandă preoților ca să o împartă credincioșilor. Prețul unui exemplar 16 fil. La comanda mai mari rabatul convenit. De vânzare la Librăria Seminarului.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Concurs la ajutoare

din fundațiunea „Vancea casa arhidiecezană” pentru învățării și sodalii de meserie.

Din venitele de pe anul 1915 ale fundațiunii „Vancea casa arhidiecezană” publicăm concurs cu terminul 31 Octombrie n. 1917, pentru următoarele ajutoare:

1. Un ajutor de 120 cor. pentru un sodal meseriaș, carele e în preajma de a se face măiestru. Ajutorul are să-i slujească spre a-și putea procura rezultate cele mai de lipsă.

2. Un ajutor de 80 cor. pentru un învățător meseriaș, carele e în preajma de a se face sodal.

3. Donă ajutoare de câte 50 cor. pentru învățării de meserie.

Concurenții la ajutoarele acestea au să dovedească:

1. Cu carte de botez din matricula bisericească, că sunt români gr.-cat. fil ai arhidiecezei.

2. Cu contract încheiat cu măiestrul, la care lavată ori lucră, că deprind cutare meserie, și cu atestat dela măiestrul cum se poartă și ce progres și sîrguință arată în deprinderea măiestriei.

3. Cei ce ar dori să capete ajutoarele de sub p. 1. și 2. cu atestat dela măiestrul, că sunt în preajma de a se face măiestri ori sodali.

4. Cu atestat dela parohul român gr.-cat. local ori în lipsa acestuia dela parohul catolic local, că dănuții au cercetat și școlile de repetițiune și au umblat la sfânta biserică și acolo și-au împlinit toate obligațiunile ca creștini buni.

5. Concurenții la ajutoarele de sub p. 3. au să se legitimeze după 31 Dec. 1917 și până cel mult în 15 Ianuarie 1918, la acest Consistor cu atestate căpătate dela măiestrii lor, la cari învăță, că se poartă bine și sunt diligenți în învățarea măiestriilor, și cu atestat dela parohul român gr.-cat. local, ori în lipsa acestora dela parohul catolic local, că dănuții au cercetat și școlile de repetițiune și au umblat la sfânta biserică și acolo și-au împlinit toate obligațiunile de creștini buni. Nepliniind condițiunea aceasta dănuții pierd dreptul de a folosi mai departe ajutorul folosit până atunci.

6. Preferiții vor fi concurenții, cari vor dovedi că sunt concăngeni cu fondatorul fericiat mitropolit Ioan Vancea de Buteasa.

Blaj, din ședința consistorială ținută în 25/12 Septembrie 1917.

AVIZ.

Caut o instructoară pentru doi băiați neajunși la vârsta de a putea cerceta școala. Se recere să fie din familie bună, să știe limba germană. Absolventele de pedagogic, întru cât vor poșede limba germană, sunt preferite. Condițiile se vor stabili în scris. Reflectantele a se adresa Administrației acestui ziar sau dnei Mărioara Floria n. Vlassa, Szancsal.

Calendarul

partidului național român pe anul 1918, va apărea peste 10—15 zile. Abonați de pe acum Calendarul partidului, care va fi cea mai frumoasă podoabă în casa voastră. Grijii să nu rămâneți fără el! Cumpărați-l până nu e târziu trimițând prețul înainte. *Revănsătorii și librării primesc rabat!*

Costă numai 1 coroană și porto 20 fileri (cu trimitere recomandată 40 fileri). Comandați-l îndată dela:

Tip. „CONCORDIA” Arad, str. Zrinyi 1/a.

Se va afla și în Librăria Seminarială din Blaj.

Ioan Suciu